

640.2

Lap:

Megjelent: 1949. APR. 8.

Szellemidézés a Russwurm-házban

A világ első cukrászati múzeumát 1950-ben nyitják meg a Szentháromság-utcai Russwurm-házban. Az előkészületek serényen folynak. A múzeum anyagát — régi cukrászati dokumentumokat — ideiglenesen a cukrászda szalónjában, a cukrászműhelyben, a ház udvarán és egy romszobában helyezték el. Az anyag gyűjtése három év óta folyik. Alapos kutatásokat végeztek Magyarország minden táján. Múzeumok, könyvtárak és régi, régi cukrászműhelyek titkai tárulnak így elénk.

A Russwurm-ház tüköri között motoszkatába megtudjuk, hogy a dobostorta — mindnyájunk kedves gyermekkori s felnőttkori emléke — Dobos Károly József agyában született meg 1884-ben, 1885-ben a fejtaláló már érmet és díszlevelet nyert vele.

Ki volt Dobos Károly József?

A Csekonics és Andrássy „grófok”-nál volt főszakács. De a dobostortát akkor találta ki, amikor a Kocskeméti-utca 8. szám alatt már önálló üzletet nyitott. Hogyan jutott eszébe Dobosnak a dobos? Sajnos, a dobostorta eredetének rejtelmeiből nem tudhatunk meg többet. Dobos József Károly leánya ugyanis ma is itt él Budapesten és a forrás keletkezésének részletei családi intimitásokat érintenének — s így az egész dobostorta-komplexum, Dobos mester leányának kívánsága szerint, csak az ő halála után kerülhet a nyilvánosság elé. Dobos József Károly kéziratai, levelezése a cukrászat és szakácsmesterség édes, intimitásait rejtő hatalmas könyvtára Budán az ostrom alatt pusztult el. Németnyelvű főműve: „Geheimniss für Frauen”

(„Titkok asszonyok számára”) már a múzeum birtokában van.

Tovább böngészve megtaláljuk a magyar cukrászati ipar első ipartestületi elnökének, Stück Ferenc apjának szabadulóslevelét, amelyet Conti Cajetan olasz származású cukrászmester állított ki Budapesten 1843-ban. Ugyancsak megtaláljuk 1844-es dátummal azt az adósvételi szerződést, amely szerint Stück József a Koron utcában (mai Wekerle Sándor-utca) cukrászdát vásárolt Joszt Adámtól 1400 forintért, azaz 40 tétlen aznapi árdért.

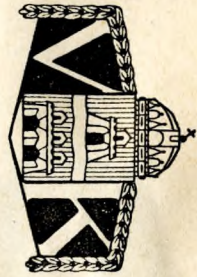
Kiállításra kerülnek — részben ép, részben restaurált állapotban — régi cukrászati minták cukorból és mézgából. Megtudjuk, hogy a mézga egy Oroszország déli részén termő „bassorin” tartalmú csüdfü anyaga. Ebből készülték a tortadíszek: virágok, figurák, küstük egy miniaúr mézgából formált parasztemenyegzöt ábrázoló tortadísz. Ugyancsak itt látható mézgából Elsler Fanny, a híres bécsi táncosnő, a Sasfiók szerelmese. Egykori edények, üstök, mozsarak, ostyasütők és érdekesebbnél érdekesebb formájú parfüminták árulnak el levelest a cukrászat tenger rejtelmeiből.

Megállunk egy kép előtt: szociálizált cukrászok felvonulása az Andrássy-úton 1919-ben. Néhányan közülük még élnek — közli informátorunk — és a cukrászatiipartestületben ma végre vezető szerepet töltenek be.

A szalónból visszaérünk a cukrászdába. Val-ki dobostortát kér. Dobos Károly József szelleme az édes pirosbarna glazuron megjelenik. Szót sem szól, eltűnik a falazó szájában.

Zsolt Agnes

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek

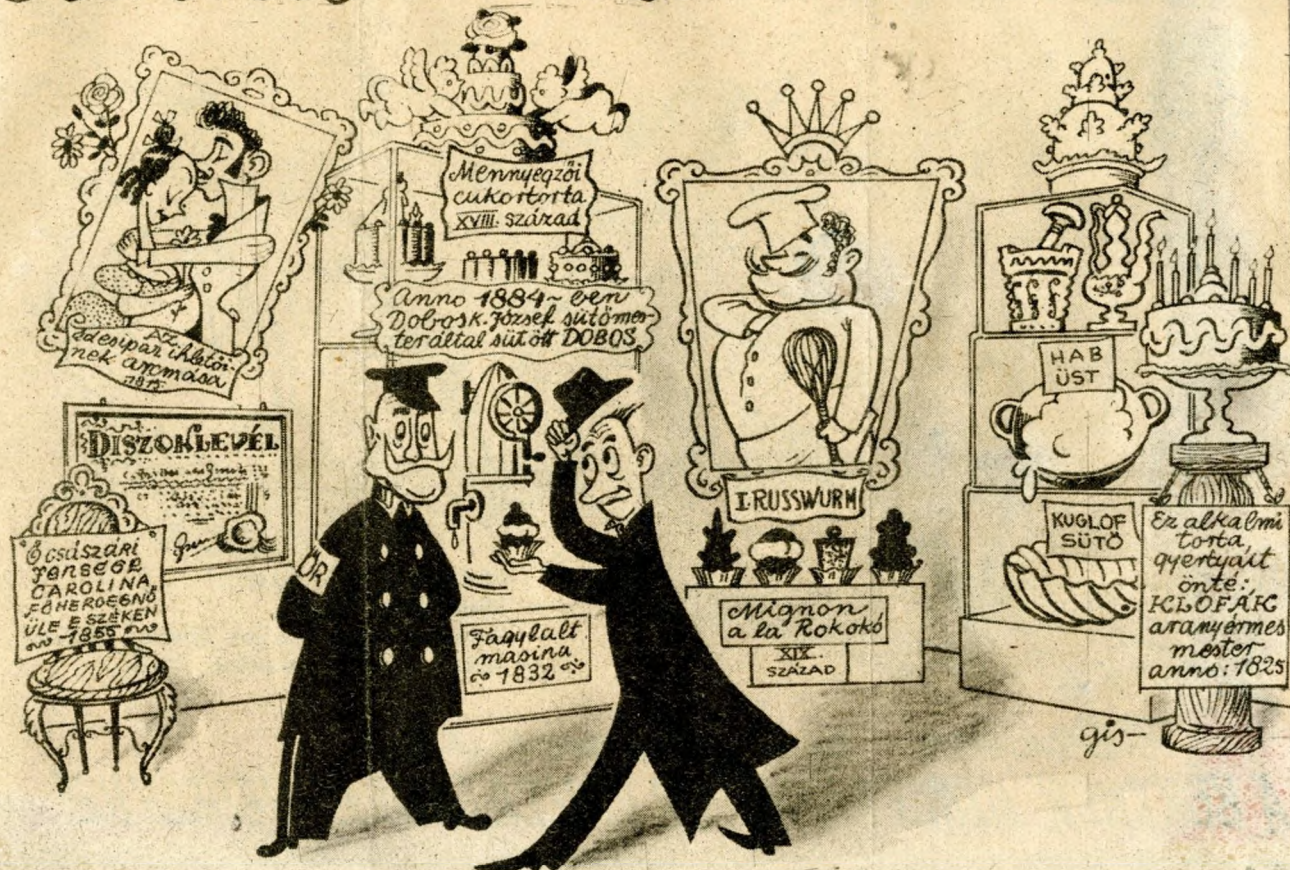
Szerző:	Zsolt Agnes	Hely:	"Russwurm" cukrászda
Cím:	Szellemidézés a Russwurm házban	Tárgy:	640.24
Forrás:	Világosság	Oszályozás:	
(Hely)	1949. apr. 8.	Személy:	
(Idő)	(10)		
(Köt. v. fiz.)	(10)		

Ludas Matyi

640. 2 Rurwurm cukorin
1949 TV/22

Ludas Matyi
JAP 212

Cukrászmúzeum Budán

— Tessék ör úr, egy sütemény 1874-ből.
— Honnan tetszett szerezni?
— Most vettem a sarkon...